

נחום איש גמזו/ סיפור מעובד מתלמוד בבלי מסכת תענית כא.

אָחד מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה "נחום איש גמזו". ומדוע קראו לו "איש גמזו"? כי על פל דבר שהיה קורה לו, גם אם היה נראה קשה ורע, היה נחום אומר "גם זו לטובה!" הוא האמין שגם דבר שבעינינו נראה כרע, אם הקב"ה עושה זאת, ברור לנו שזה לטובה. והנה גזר הקיסר גזרות קשות על היהודים. 5 החליטו היהודים לשלח לקיסר ארְגוֹ עמוס ביהלומים ובזהב כדי שיבטל את הגזרה הקשה. שום יהודי לא הסכים ללכת למלך, כלם פחדו מאד. "נשלח את נחום", אמרו היהודים, "מלמד הוא בנסים, ובנדאי תצליח השליחות שלו אצל הקיסר".

יצא נחום לדרך ובגדו ארְגוֹ מלא ועמוס ביהלומים ובתכשיטי זהב. בלילה התאכסן נחום בפנדק של אנשים רעים וחמדנים, הוא הניח את הארְגוֹ מתחת למטה, אף אותם אנשים מצאו את הארְגוֹ, רוקנו את תכולתו, וכדי שהוא לא ירגיש בגנבה מלאו את הארְגוֹ בעפר. נחום, שלא ידע דבר, יצא עם שחר לארמונו של הקיסר, נכנס פנימה, קד קדה מנמסות, והגיש את מתנת היהודים בפני הקיסר, "אחי היהודים שלחו אותי אליך, הם מקוים שתכולת הארְגוֹ תצליח להביע את תחושת ההוקרה והכבוד שהם רוחשים 15 להוד מלכותו". צנה הקיסר לפתח את הארְגוֹ, וכעס רב נכר בפניו, כשראה שהארְגוֹ מלא בחול פשוט. "הוציאו אותו להורג!" צעק הקיסר. "הוא בא ללעג לי!" ובעוד החילים אוחזים בנחום, לחשו שפתיו פהרְגלו "גם זו לטובה".

באותו רגע קפץ אחד השרים ואמר: "אדוני המלך, אולי מדבר בעפר של 20 אברהם אבינו! כשנלחם אברהם אבינו באויביו הוא זרק עליהם עפר שהפך לחצים. עכב המלך את הריגתו של נחום וצנה לנסות את העפר בשדה הקרב. יצאו חיילי המלך ונסו את העפר במקום שבו היתה להם מלחמה ארפה בשנים עם מדינה שלא הצליחו לכבש. השליכו את העפר שהביא נחום ונחלו הצלחה. הם כבשו את המדינה. שמח הקיסר שמחה גדולה 25 ושלח את נחום לדרך כשהארְגוֹ מלא במתנות מבית הקיסר. בדרך חזר התאכסן נחום שוב באותה האכסניה, הוא לא ידע ששם הוחלפו היהלומים בעפר. הוא ספר להם על הנס שקרה לו, ובעלי הפנדק, ששמעו מה עשה

הַעֲפֹר שֶׁנִּלְקַח מִחֲצַר הַפְּנֵדֶק, מִהָרֹו וּמִלְּאוֹ אַרְגָּזִים גְּדוֹלִים וְהִבְיֵאוּ אוֹתָם אֶל הַקִּיסָר. בְּדִקּוֹ שְׁלִיחֵי הַמֶּלֶךְ אֶת הָעֲפֹר אַךְ הוּא נִשְׂאָר עֲפֹר כְּשֶׁהָיָה. חֲקֵרוּ, בְּדִקּוֹ וְהִבְיֵנוּ כִּי בְּעֵלֵי הַפְּנֵדֶק הֵם הָאֲנָשִׁים שֶׁגָּנְבוּ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַיְהוּלֹמִים מִנְּחוּם אִישׁ גַּמְזוֹ וְלָכֵן הוֹצִיאוּ אוֹתָם לְהוֹרֵג.